Kőszeg, 1921. szeptember hó 25.-én. 39. szám. 41. évfolyam

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben egész évre 52 K, félévre 26 K, negyedévre 13 K.
Vidékre postai szétküldéssel egész évre 56 K.
Egyes szám ára 2 korona.

Megjelenik minden vasárnap.
Felelős szerkesztő: FUCHS ENDRE.
Felelős kiadók: ifj. Rónai Frigyes és Pandur Béla.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kőszeg, Várkör 39. sz.

Nyilttér sora 5 korona.
Hirdetések nagyság szerint jutányos árban számitatnak.

Nyugatmagyarország

ügyével foglalkozik ma a magyar és osztrák sajtó. Egymással homlokegyenest ellentétes hirek látnak napvilágot. Senki tisztán nem lát, mindenki csak találgat.

Még szerencse, hogy a lakosságot sem lehet mindenféle kacsával beugratni. Háromszor huszonnégyórás határidőt tüztek ki Nyugatmagyarország kiürítésére, szólt az egyik megbizható forrás, mely szerint szeptember 24.-én át kellett volna adni Nyugatmagyarországot. S ma szeptember 25.-én még nincsen osztrák uralom itt.

„Az antant lemondott a fegyveres beavatkozásról a nyugatmagyarországi ügyben" — szólt a másik hir s ismét ezt megcáfolja egy harmadik.

E teljes bizonytalanság felcsigázva tartja a kedélyeket, a mieinket is hisz mi nemcsak mint magyarok, hanem mint kőszegiek is vesztünk Nyugatmagyarország elcsatolásával.

A kibontakozást még sürü homály takarja. Jóslásokba bocsátkozni még korai. Tény az, hogy négy hete már, hogy át kellett volna az antantnak vennie Nyugatmagyarországot. Itt csak a lakosság helyzete sajnálatos, mely magyar érzelmü s a legnagyobb bizonytalanságnak van kitéve. Elképzelhető, hogy az a jámbor nép mennyire fél, midőn antant megszállásról csak hall!

Nyugatmagyarország lakósága egyébként Ausztriából teljesen kiábrándult. Attól fél, ha tényleg Ausztria át is venné az uralmat, ismét megjelennének a szabadcsapatok, s a bátor osztrák csendőrség, melynek hősies magatartása elismeréséül az osztrák parlament bizalmat szavazott, meglógna. Még akik eddig Anschluss-pártiak voltak is már rég megbánták ezt.

Az a bárgyu félelem, amely a talpköve az osztrák csendőrségnek, a nyugodt élethez szokott lakosságból valóságos cirkuszt csinál.

Három héttel ezelőtt történt, hogy a sopronszentmártoni, kereszturi, lakompaki, kaboldi, veperdi, szikrai csendőrség elkezdett csomagolni s idegesen várt. Ez izgalmas jelenség természetesen fejveszetté tette a lakosságot annál is inkább, mert e pakkolás annak a jele, hogy magyarok jönnek, no akkor még az osztrák sógornak volt esze, hogy bebeszélje a naiv lakosságnak, hogy a szabadcsapatok mindenkit besoroznak. Végre is valaki kiadta a jelszót: „Sie kimmen" s mindnyájan elkezdtek szaladni, amerre áthaladtak vitték a lakosságot magukkal, ugyhogy körülbelül 8 faluból az osztrák csendőrség vezetése mellett mintegy 10 ezer ember szökött meg ágynemüvel, legszükségesebb holmival, maguk előtt hajtva a marhát és a sertést. Ha valaki kérdezte: Wer komt eigentlich? ki jön tulajdonképen? Dos was ma nid. 'S hast, sie kimmen. Azt nem tudjuk, hogy ki jön, csak azt tudjuk, hogy jönnek. Másnap mikor tudatára ébredt az Ausztriába szaladt lakosság, hogy nincs itthon semmi baj, békésen visszavonult, de már osztrák csendőrség nélkül. Természetesen szidják most az osztrákot gyávaságáért!

Másutt meg tiltakozó gyüléseket tart a lakosság s kétségbeesett fenyegetéssel adja tudtára az antantnak, hogy magyarok akarnak maradni.

Ismét csak oda térhetünk vissza, ahonnan két év előtt kiindultunk, hogy Nyugatmagyarország népe szavazást kiván, ez döntse el hovátartozását. Az antant meggyőződhetett arról, hogy mennyire „eped" a lakosság Ausztria ölelő karjai közé, ám nyiljon ki hát necsak a szeme, hanem a szive is.

Ha a kormány kényszerhelyzetében alá is irta a trianoni békét, áma jelen helyzet ordit, fenyeget és sir, s a [illegible] papirrongy meg fog még változni.

Dante.

(1265—1321.)

Szokatlan ünnepet ül a világ. Egy lángelmének hódol, kit hazátlan fájdalma tett a világ legnagyobb költőjévé. Valóban, alkalmas időben, hisz tele vagyunk hazafias keservvel.

De megérdemli-e Dante ez ünneplést? Mondhatjuk, meg, mert ő a világirodalom egyik legegyetemesebb lánglelke. Dante nem az olaszoké, hanem az emberiségé. Együtt találjuk benne mindazt, ami az embert külön-külön is kiválóvá teszi.

Először is ember, nemes, szent érzelmektől hevülő ember, ki a hatalom polcán nem lesz elbizott, a szenvedések hosszu éveiben nem kétségbeesett.

Vallásos férfiu. Hiszen maga a tárgy, melyet költeményének választott, mutatja, mily mélyen vallásos volt. Hittitkot választ tárgyul, melyet oly sok racionálista tudós kétségbe mert vonni.

Emellett lánglelkü hazafi. Szülővárosának, Flórenczének felvirágoztatása, hazájának, Itáliának egyesitése volt életének egyik főálma.

Hogy Dante ez oldalát világosan lássuk, vessünk egy pillantást korába. Dante százada a középkor egyik legforrongóbb százada. Uj eszmék jönnek a régiek helyébe. Az a Respublica Christiana, mely a kereszteshadakat hozza létre, tünőben van.

A pápa hatalma, mint ismeretes, VII. Gergellyel emelkedett eddig ismeretlen magas polcra. Az ő törekvéseinek méltó utódja volt III. Ince, ki Európa minden államának ügyeibe beleszólt. De épen e nagy hatalom szülte meg a visszahatást. A kereszténység eszméjét felváltja a nemzeti érvényesülés eszméje: megkezdődik a harc Szép Fülöp és VIII. Bonifác közt. Ez áramlat átcsap Olaszországba is. Tekintélyes pártja van a pápához hű guelfeknek, de mind tekintélyesebb lesz a ghibellin párt, a császár pártja. Dante eleinte pápa-párti, hova családi viszonyai irányitják. Ezidőben a guelfek jutnak uralomra. E párt a mai demokrata-párt elődjének tekinthető. Tagjai a nép és a hozzá közel állók köréből kerülnek ki. A mai szakszervezeteket a céhek képviselték; senki sem viselhetett hivatalt, hacsak nem valamely céh tagja.

Dante az orvosok céhébe lép, hogy hazáját szolgálhassa, de ghibellin érzelmei mindinkább kitörnek, mi utóbb vesztét okozza. Egyidőben ugyanis a guelfek háttérbe kezdenek szorulni. A pápához fordulnak segitségért, viszont a császárpártiak azért fordulnak az egyház fejéhez, hogy Flórenc ügyeibe ne avatkozzék be. A pápa pártja kérésére hallgat, megjelenik Flórenczben Valvis Károly, ki a ghibellineken rémes boszut áll. Flórencz napokon át lángokban áll; Dantet számkivetik avval a szentesitéssel, hogy ha a városba beteszi lábát, tüz-halál fia. Igy látja megsemmisülni legszebb álmát. E hazafiui gyötrelmek avatták őt a világ első költőjévé.

Vasárnap este.

Irta: Fuchs Endre.

Valahogyan ugy éreztem, hogy nem jó az utcán sétálni. Hideg szél csapott bele az arcomba, hüvös volt, kelletlen szórta az ivlámpa a fényt, vasárnap este volt, vasárnap esti közönség járta az aszfaltot.

A Géza szorgalmasan huzza az Elitében, de csak ugy vasárnapiasan, amikor mindenkinek kell játszania. Benézek.

A gömbölyü sarokasztalnál szigoruan megy a preferance, kontra, rekontra, a kibicek többet beszélnek mint a játékosok. Közben harsona nevetés, az aranyifjak, hiába, jól érzik magukat.

A másik asztalnál már komolyabb ügy folyik. A délutáni és esti órák megszokott alakjai, megszokott helyeiken és megszokott kibiceikkel és azok is megszokott helyeiken alsóznak. Őket nem zsenirozza senki és semmi. A kályha tulsó oldala tiszti asztal. Fiatal hadnagyok és főhadnagyok böngésznek az ujságokban, unottan és félóráig is szürcsölik a feketét, utánozhatatlanul fölényes módon rágyujtanak egy cigarettára, aztán hangulatuk belevegyül a vasárnap esti kávéházi hangulatba. Előkelő vendégek jönnek, a város vezetői, eldiskurálgatnak egy félóráig, azután eltünnek. A Géza már nagyobb kedvvel játszik, egyik asztalnál huzatnak. De csak amolyan vasárnapiasan megy a mulatozás, a Három a kislányból énekelnek, utána pedig a Piave indulót. Egy kis életet hoz a kávéházba az egész város által ismert és közkedvelt doktor ur, ki összekomponálta a felkelők indulóját, pasast keres, ki szöveget készit hozzá, végigjárja az összes asztalokat, aztán már nincs is a kávéházban. Valaki szeretne tőle valamit kérdezni. Egy félóra mulva ismét itt lesz ne busulj, — volt a felelet.

11 óra felé jár az idő. Kipirult arcok jönnek a moziból. Meleg teát isznak, hiába itt az ősz.

A közönség képe megváltozik. Valamelyest polgáriasabb szinezete van már a kávéháznak. Itt-ott feltünedeznek alakok, kalap a fejükön. Az egynéhány mulatozó fiatalember is már hangosabb, Géza mérgelődik, nagy lesz lassankint a lárma, nem hallja maga sem hegedüje hangját.

Kezd ritkulni a kávéház, kik a kora esti óráktól fogva itt vannak, lassankint elszállingóznak.

Félhomály borul a kávéházra, jeléül annak, hogy közeledik az éjfél. A kártyázók, bosszankodnak, akik duhajkodnak, azok már észre sem veszik. 12 óra. Uj vendégek jönnek. Záróra a vendéglőkben, folytatás a kávéházakban.

Egy vig társaságból egy jóképü emberke ki nagyon emelkedett hangulatban van, a kasszához megy, kedvesen mosolyog a bentülőre, ez visszamosolyog, mire a szerelmes emberke kinyujtja kecsesen karját és a félhomályban megsimogatja a kasszatündérnek vélt — kávést.

Felfedezvén végre a tévedést, nem jön zavarba, kér egy kupica törkölyt!

Most egy házaspár jön be a Tónival. Leülnek egy asztalhoz, de a férj nem sokáig birja ki hü életpárja mellett elszakad egy másik asztalhoz és vigan mulattatja a fehér népséget. Megunja ezt végül a kendős néni, s miután kurázsit meritett elintézvén rövid idő alatt egy buteliát, ráncbaszedi férjét. Derültség az egész vonalon. A kártyázók abbahagyják a játékot, a Géza a muzsikát, még a duhajkodók is egy percre figyelmessé lesznek a zajra, még a piccoló kezében is megdermed a feketés-csésze.

„Már még sem járja, hogy mikor az asszo-

De ő nemcsak ember, vallásos és hazaszerető lélek, de korának egyik legnagyobb tudósa is. Nincs az a vallásos és tudományos kérdés, melyet ő nem ismerne. Műve tele van kora teologiai eszméivel, bölcseleti vitatkozásaival. Korában a teologiának két ága virágzott: az észre támaszkodó skolasztika és a szívvel dolgozó misztika. Dante inkább az utóbbihoz hajlik. Mutatja ezt a misztikus rajz, melyet művében a másvilágról nyujt és vonzódása a misztika nagy mesterehez, ki paradicsomában vezére lesz. De nemcsak a teologiában jártas; műve után itélve kiváló csillagászati ismeretei lehettek, a pokol és a purgatorium felepitése, a paradicsom megalkotása nagy mértani és mérnöki jártasságról tanuskodik.

De legnagyobb ő mint költő és a világ és a mi hódolatunk a költőnek szól. Költővé avatja őt az olasz költői nyelv megteremtése és lángelmés képzelete. Ő az első, ki latin mintákon tanulva, erős, jellegzetes és mégis csodás báju anyanyelven szólal meg. Képzelőtehetsége oly téren mozog, minőn költőé még soha. S ami a legcsodálatosabb, képző ereje teremt, teremt csodás dolgokat, de nem csapong, viszont a teologia, a csillagászat, a mértan legszorosabb korlatai közt sem veszit semmit üdeségéből, frissességéből, bájából, pompájából.

És épen ebben áll Dante bámulatos eredetisége. Minden előzö nélkül, eddig egyáltalában nem müvelt talajon, megteremti a világirodalom legkivalóbb művét, vele együtt megteremti az olasz költői nyelvet. Megteremt egy olyan művet, melyben az egész Dante áll előttünk. A Zrinyiász csak a hős katonát, a lelkes hazafit, a művelt embert árulja el, Shakespeare csak a mély emberismerőt tárja elénk drámáiban: Dante egységes koszoruba fonja a haza lángoló szeretetet az ellenség olthatatlan gyülöletével, a teologust a szerelmes emberrel, klasszikus műveltségét a skolasztikával és misztikával, a legpontosabban számító csillagászt, a legbámulatosabb képző erővel.

Az eddig mondottakkal iparkodtunk igazolni azt, hogy Dante méltó a hódolatra. De egyuttal vázoltuk lelki világát is, melynek ismerése műve megértéséhez szükséges, mert, mint mondottuk, Dante egész lényét beleolvasztja eposzába. Hogy ez utóbbi szempontból képünk teljes legyen, meg kell emlékeznünk a szerelmes Danteről is.

Kilenc éves korában gyulladt először szerelemre a 8 éves Beatrice iránt. Ki volt e nő, biztosan nem tudjuk. Általában Portinari Folco leányát keresik benne, némelyik szerint a név Dante adománya kedvese számára, mert jelentése: üdvadó. Ez első szerelmét a Vita Nuova című művében örökiti meg. Ebből akarom a következő jellemző részt elmondani:

Mikor másodszor látta viszont kedvesét, mint 19 éves ifju, szerelmétől kábultan tért szobájába. Az izgalom álomba ejtette. Ámor jelenik meg előtte, karján az alvó leánnyal. Kezében izzószivet tartva, igy szólt a költőhöz: Nézz, ez a te szived! S Beatricét felébresztve, kéri, egye meg a költő szivét. A lány a kérést teljesiti, és Ámorral együtt eltünik.

E kissé bizarrnak látszó történet, mely Dante és Beatrice ideális összeforradását példázza, nagyon tanulságos. Megértjük belőle Dante vonzalmát az exaltatio iránt, melynek gyümölcse a Divina Comedia, és megértjük belőle Beatrice szerepét a műben: hisz annak lesz vezére a Paradicsomban, kinek szivével örökre egyesül.

Csernyák Szaniszló.

(Folytatjuk.)

Hirdetmények.

Felhivom mindazon volt katonákat, kik katonai ellátásban, ideiglenes nyugdijban stb. már részesültek, mely azonban időközben megszünt vagy elvonatott, hogy lejárt és nem érvényes fizetési meghagyásaikat vagy egyéb vonatkozó katonai okmányaikat adják le városház 14. sz. alatt.

Hivatkozással az általános forgalmi adó tárgyában előzőleg kibocsátott hirdetményemre felhivatnak mindazon személyek, egyéni és társas cégek, vállalatok, egyesületek, társulatok, társaságok (közkereseti, beteti társaságok, részvénytársaságok és szövetkezetek) akik illetve amelyek a belföldön a fentiek értelmében általános forgalmi adó alá eső kereseti tevékenységet fejtenek ki, hogy a forgalmi adó fizetésére kötelezettek összeirása céljából hivatalosan kibocsátott és a városi adóhivatalnál dijtalanul rendelkezésre álló „Bejelentő-lap"-ot törvényes következmények terhe mellett haladéktalanul pontosan töltsék ki és legkésőbb f. évi szept. hó 30-ig a városi adóhivatalhoz nyujtsák be. Közlöm továbbá, hogy az e tárgyban kibocsátott pénzügyigazgatósági hirdetmény, mely részletes utbaigazitást is tartalmaz, több helyen kifüggesztve van. Hangsulyozom, hogy a bevallás kötelező, s annak kellő időben való be nem adása a bejelentő lapokon láthatólag is a törvény szerint büntettetik.

Közhirré teszem, hogy a m. kir. honvédelmi minisztérium rendelete értelmében a leszerelt katonák vagy egyéb polgári egyének katonai sapkát egyáltalában nem viselhetnek, még katonai jelvények és zsinorzat nélkül sem. Az ezen rendelet ellen vétők a legközelebbi katonai vagy rendőri hatóságokhoz elő fognak állittatni és szigoruan felelősségre lesznek vonva.

A általános forgalmi adó fizetésére kötelezett felek tudomására hozom, hogy a forgalmi adó ügyekben a városházban 1. emelet 18 ajtószám alatt hétköznapon 16 órától 17 óráig (vagyis d. u. 4—5 óráig) jelenhetnek meg az ügyfelek, miért is felkérem a feleket, hogy a rendes hivatalos órák alatt 8—14 óráig ily ügyekben ne jelenjenek meg. A forgalmi adóügyek vezetője Dr. Országh Sándor gazdasági tanácsnok.

Közhirré teszem, hogy a városi tanács az idei szüret kezdetének napjául f. hó 29.-ét, Szt. Mihály napját jelöli ki.

Az általános forgalmi adófizetésre kötelezett felek tudomására hozom, hogy nem esik általános forgalmi adó alá az 1921 évi szept. 1.-ike előtt foganatositott az az áruszállitás vagy végzett munkateljesitmény, amelynél a szállitott áru, illetve munkateljesitmény ellenértéke fejében teljesitett fizetés már 1921 szept. 1.-e után, de még ugyanezen év október 31.-ike előtt történt. Ezeket tél szabályszerü üzleti könyveivel hitelt érdemlően bizonyitani köteles.

A közélelmezési hivatalban f. hó 26, 27 és 28.-án csöves tengerire lehet előjegyezni q-ként 1100 K árban. Mindenki tetszés szerinti mennyiséget vásárolhat. Az előjegyzés alkalmával a tengeri ára befizetendő. A tengeri legkésőbb 14 napon belül kiosztásra kerül, mert már uton van.

Jambrits Lajos polgármester.

Helyi hirek.

Beköszöntött az ősz. A lehulló sárga levelek, a szüretelőktől hangos és tarka természet, a sok apró és nagy diák, rózsás arcu lányok és jókedvü fiuk, kik életet hoznak e csendes városba, mind mind hirdetik — itt az ősz. A nappali kellemes meleg órák ki ki csalogatják az embert, hogy egymást lássák, hogy aztán a hosszu téli estékben csendes otthonukban meghuzódva dolgozhassanak. S vajjon mire tavasz lesz, rózsás lesz-e még arcotok, ti lányok, s jókedvüek lesztek e még fiuk, lesz-e még kikelet?

Uj lakáshivatalvezető. Auguszt János ny. h. polgármester a lakáshivatal vezetéséről lemondott. Helyét október 1.-én Jagits Imre városi főjegyző veszi át, ki mint a lakásügyek miniszteri biztosa a nyugatmagyarországi kiürítéssel kapcsolatos elhelyezésekről is gondoskodik. — Felebbezés intézkedése ellen nincs.

Kinevezés. A soproniág. ev. főgimnáziumhoz, mely Győrbe lett áthelyezve a mennyiségtani és természettani tanszékre földinket Marton Gézát nevezték ki helyettes tanári minőségben.

Kinevezés. Neustädter Frigyest, ki eddig a kőszegi leánygimnáziumnál mint segédtanár működött, a mennyiségtani tanszékre véglegesitették. — Itt említjük meg, hogy a leánygimnáziumban a tornatanári állás pályázó hiányában nem lesz betoltve.

Kinevezés. A szombathelyi máv. üzletvezetőség Róka Endre máv s. szertárnok földinket, 1921. augusztus elsejével szertárnokká nevezte ki.

A soproni ev. theologiai akademia Kőszegen. A kiürités miatt a soproni ev. theológia Kőszegre kerül. Tekintettel a nagy lakásinségre, a város az elhelyezést illetőleg nehézségekkel küzd. — Mint értesültünk, az előadások 30 theológus számára a leánygimnáziumban lesz, ugyanesak itt nyernek ellátást, elhelyezést pedig az ipariskolában kapnak.

Halalozas. Sulyos csapás érte Somló Jenő gimnáziumi rajztanárt és családját. F. hó 22. én meghalt Schaffartsik Berta, ki néhány héttel ezelőtt jött Kőszegre, hol hátralévő napjait akarta tölteni. Az elhunytban Somló tanár nagynénjét gyászolja. Temetése tegnap délután volt, melyen megjelent a főgimnázium tanári kara is.

Megkezdődik a szüret. Az idei bortermés jónak igérkezik. 1917-ben volt Koszegen utoljára ilyen termés. A tőkék dusan meg vannak rakódva fürtökkel, a napos időjárás pedig különösen kedves a bogyóknak. Bár bőséges és jó bortermésünk lesz, a bor mégis nagyon drágán kerül az asztalra, mert már most a hegyeken literjéért 30 koronát fizetnek. — A városi tanács elfogadta a hegykozség azon javaslatát, hogy a szüret az idei évben már korábban, szeptember 29.-én csütörtökön kezdődjön. Előbb senkinek sem szabad a szüretelést kezdenie, mert kihágást követ el s megbüntettetik, sőt ajánlatos, hogy minél tovább maradjon a szőlő a tőkén, mert még ez utolsó napokban is érettebbé lesz a szőlő s édesebb a bor.

Meghivó. A keresztény szocialista munkások szakszervezetének összes csoportjai f. évi október hó 2-án vasárnap délelőtt 10 órakor taggyülést tartanak, melyre az összes tagokat kérjük pontosan megjelenni.

Leányegyleti közgyüles. A kőszegi ker. Leánykor holnap, hétfőn délután 6 órakor tartja a főgimnázium dísztermében közgyülését. — Kivánatos, hogy a tagok teljes számban jelen legyenek annál is inkább, mert a közel jövőben kezdődő kurzusok megbeszélésére kerül a sor, s egyben választmányi tagok választása is e gyülésen nyer elintézést.

Október 10.-en lesz az országos vásár nem pedig 17.-én, tekintettel arra, hogy Szombathely is október 18.-ról október 11.-re helyezte át a vásár napját. A vásár még a régi vásártéren lesz, mert a forgalmi adóval kapcsolatban sok dolog van s az uj vásártéren még nincs alkalmas helyiség ennek lebonyolitására.

Az aszfaltjavitás a hét folyamán még megkezdődik. A szükséges anyagot Budapesten már feladták s mihelyt ez megérkezik, az aszfaltjavitás kezdetét veszi.

---

nyoddal ülsz, hogy akkor felkelj és másokat mulattass — szól szigoruan a visszatérő férjhez, — No ki látott ilyet. En vagyok az asszony!"

A közönség jóizü nevetésben tör ki. A férj pedig szégyenében levonul a szinpadról: kalapját veszi és eltünik a sötétben. Toni vigasztalja az asszonyt, de ez hathatatlan, a bor beszel belőle.

Finis comediae: 1 órakor pontosan megjelenik a láthatáron két rendőr. Muki alig birja a leszámolást elintézni. A kávés tuszkolja a vendégeket, Gézáék összeszedik sátorfájukat, zárórát kérem — hangzik minden oldalról, tolják a székeket jobbra-balra, eloltják a kórtét, „meg egy feketét kérek" — „nem lehet zárora, meg leszek büntetve" — s ez összevisszaság mámoros akkordjait unottan, álmosan nyelik el a füstös kávéházi falak. — Győz az erély s 1 óra után 5 perccel kitisztul a kávéház.

Holdvilágos éjszaka! Könyörtelenül fuj a szél. S tudj' Isten hogyan, lelkeimnkre gondolok, kik most elszántan kapatak felett a sürü erdőben, tábori őrsön figyelnek.

Hangos az utca. Az éber rendőrök itt is, ott is csendre intenek. Boros hangu torkok beleklattanak egyet-egyet a hideg éjszakába, s lassankint mintha a hideg megszivta volna a jókedvü társaságot, vagy talán már haza is értek, mind-mind csöndesebb lesz.

Kutyaugatás hallik messziről, s mire az is elnémul s a szél is megáll és elbujik a hold, mert hü csatlósai, az éjjeli emberek is hazamentek, a sirt csendet csak a rendőr kimért, nehéz lépései nyugtalanitják.

Jó éjszakat!

A forgalmi adó körül igen sokan támasztanak maguknak nehézségeket, mert nem ismerik a törvényt. Ezzel szemben felhivjuk a közönséget, hogy e kérdésre vonatkozólag mindenki felvilágositást kaphat a városháza adóhivatalában köznaponkint délután 3 és 5 óra között.

Szinház jön Kőszegre. Bizonyára örömmel veszi a közönség, hogy az őszi szezonban ismét szinháza lesz. Jelenleg egy jobb társaságot lesz szerencsénk látni, Heltai szintársulata jön Kőszegre, mely már két évvel ezelőtt közvetlenül a kommunizmus bukása után is itt volt, s a legkellemesebb emlékekkel vettünk tőlük bucsut. Mint értesültünk, a társulat október 4-én kezdi előadásait, s egy hónapig játszik.

A csepregi polgári iskola növendékei tegnap kirándulásra jöttek Kőszegre Frank Zoltán igazgató vezetése alatt. A Hétforrás és a város megtekintése után tegnap délután el is utaztak.

Helyreigazitas. A m. kir. posta és távirda igazgatóság szombathelyi kirendeltségétől a következő sorokat kaptuk: A „Kőszeg és Vidéke" folyó évi szeptember hó 4.-iki 36 számában közzétett „A kék huszkoronásokkal" c. cikkére kérem, hogy az arra megejtett vizsgálat eredményéhez képest sziveskedjék becses lapjában az alábbi helyreigazitó közleményt közzétenni: Tény, hogy a postahivatal a 20 K.-ás o. m. bankjegyek közül a gyanus felülbélyegzéseueket nem fogadja el fizetési eszközül, hanem visszautasitja. Ez azonban a kereskedelemügyi miniszteri rendeleten alapszik és annál kevésbbé vehető rossz néven, mert a postaalkalmazottakat az elfogadott pénzekért anyagi felelőség terheli. Ezzel szemben nem helytálló az az állitás, hogy a postán postapénzt kérnek a közönségtől." Szombathely, 1920. szeptember 20. Dr Nyári pt. főtanácsos, a kirendeltség h. vezetője. — Fentiekhez csak azt füzzük hozzá, hogy a kérdéses cikk irója maga volt abban a szerencsés helyzetben, hogy tőle postapénzt kértek (szerk.)

Vigyázzunk a hetivásáron! Mind gyakrabban fordul elő különösen a nőknél, hogy hetipiacon tolvajok az erszényt kiemelik kabátjuk zsebéből. Ezuton is óvatosságra intünk mindenkit.

A mi kedves szombathelyi vendegeink. Még a nyár folyamán felkértük a szombathelyi kirándulókat, hogy adományaikkal segitsék fel virágoztatni a kőszegi Szépitő és Turista Egyletet, hisz ők használják ki leginkább a mi gyönyorü vidékünket. Keresünk süket fülekre talált! No jó! Azért a Turista Egylet nem szünik meg működni és szivesen látjuk továbbra is a szombathelyi nyári kirándulókát. De az őszi kiránduló társaságokból nem kérünk, ha ezek azért jönnek Kőszegre, hogy a szőlőinkben pusztitást csináljanak, sőt még magukkal is vigyenek szőlőt Szombathelyre. Elvégre annak a szőlőnek jegos tulajdonosa is van ám!

Megmarta a kutya. Schwarz Mór gőz- és kádfürdő tulajdonos 13 éves fiát megmarta Lindenmayer kutyaja. A fiut a Pastour intézetbe szállitották, hol azonban megallapitották, hogy a harapás nem veszélyes, illetőleg a kutya nem veszett. A rendőrség Lindenmayert 200 korona pénzbüntetésre itélte.

Kerekparlopas. F. hó 21.-én este ellopták Riedinger Frigyes lukacsházai bérlő kerekparját a Dorner vendeglő kapuszinjéből. Körözvenyek kibocsátattak.

Kedelyesség egy lopas körül. Egy kőszegi magát meg nem nevezni akaró gazda burgonyai töldjén két teljesen jó zsákot és egy hegykapacsot talált, melyet minden valószinüség szerint egy burgonyatolvaj hagyott hátra. A gazda a bünjeleket átadta a rendőrségnek azzal, hogy a két zsákot és a kapacsot juttassa jogos tulajdonosához, s ő a lopás miatt semmi kártéritést nem kér. Felhivjuk tehát a két zsák és kapacs jogos tulajdonosát, hogy fontos müveletei közben elhagyott holmiját vegye át a rendőrségen, ellene bünvádi eljárás inditva nem lesz.

Uj bünjel a lövöldei lopasról. Még jól emlékezetünkben van, hogy 1918-ban, az őszirózsás forradalom idején kirabolták a lövöldét s onnan mindent elhordtak. A napokban uj bünjel került elő, megtaláltak egy padot. A tettest a járásbiróságnál feljelentették.

Elveszett egy brillians fülbevaló alsó része f. hó 19. én délután a Király-uton. A becsületes megtaláló jutalom ellenében adja le Király-ut 96. sz. alatt özv. Majláth Andrásnénál.

Farkaskutya, szürke him, 6 hónapos, amely „Cezár" névre hallgat, elveszett. A becsületes megtaláló kéretik azt a honvédlaktanyába leadni.

Szines muszlin harisnyák 45 koronától, uri zoknik 30 koronától feljebb. Harisnyakötés és fejelés bekebeli pamutból elfogadtatik. Harisnyakötőde Szombathely, Széll Kálmán utca 6. sz.

Ha jó minőségü árut kiván olcsón vásárolni, ugy keresse fel bizalommal **Kolmann csemegeüzletet** Szombathely, Széll Kálmán utca 8. sz. Póstai rendeléseket a leglelkiismeretesebben elintéz. — Pontos és szolid kiszolgálás.

Egy jókarban levő olasz kerékpár eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Jön! Jön! Jön!

Gróf Monte Christo.

Vidéki hirek.

Eljegyzés. Gratzl József bucsui molnár eljegyezte Györok Arankat Jákról. (Minden külön értesités helyett.

Nemescso és Bozsok községben száj- és körömfájás lépett fel. A járási főállatorvos kiszállt a községekbe, megtette a megfelelő intézkedéseket, a főbiró pedig e községekre zárlatot rendelt el.

Nemescso, Pusztacso, Kőszegpaty községekben megszünt a ragadós sertésbetegség.

Visszatert hadifogságból. Mint már mult számunkban jeleztük, Gulner László, Rohonez község jegyzője orosz hadifogságból megérkezett. F. hó 21.-én szerdán fogadta a község volt jegyzőjét nagy ünnepséggel.

Dunantuli evangelikus gyülesek. A dunántuli evangélikusságnak képviselete, mintegy 150 kiküldött érkezett Szombathelyre, hogy részt vegyen a Dunántuli Luther szövetség, a Dunántuli Egyházkerületi Gyámintézet, az Egyházkerületi Tanitótestület és a különféle bizottságok és az egyházkerület közgyülésén. A Dunántuli Luther-szövetség és a Dunántuli Egyházkerületi Gyámintézet szerdán este fél hét órakor templomi ünnepélyt rendezett.

Közérdekü hirek.

Miert esik a koronank? E sulyos kérdéssel foglalkozik ma mindenki. Ha visszagondolunk május elejére, mikor koronánk 3-állott, kezdett minden olcsóbb lenni, vehetett vagy legalább gondolhatott már arra a tisztviselő, hogy magának ruhát vesz, kapott türhető árban zsirt stb. kezdtük jól érezni magunkat. Ma a gazdasági helyzetünk nem a legkedvezőbb. Hegedüs pénzügyminiszter beadta lemondását, uj pénzügyminiszter jon, ismét válság tehát. Koronánk pedig már egy fél centimet ér. Hegedüs lemondó beszédében előtárja azon okokat, melyek lehetetlenné tették kibontakozására irányuló tervei megvalósulását. A tisztviselői és más kiadások folytán, melyek jórészben a drágaságnak a következményei, rendkivül uj fedezetre van szükség. Az eddigi pénzviszonyok nehézségei folytán a költségvetésben tervezett hitelmüveleteket jelenleg végrehajtani nem lehet. A nagy elemi csapás, a hosszu ideig tartó szárazság folytán, de meg a külpolitikai viszonyok miatt is olyan tulkiadásokkal állunk szemben, amelyek a költségvetés kereteit messze tulhaladják.

Óriási robbanas Németországban. Dél-Németországban Oppauban borzalmas robbanás történt, melynek körülbelül 400 áldozata van. Menteni nem lehetett semmit, mert a szerencsétlenség szinhelyén négyezer tonna ammoniak és salétromszulfát volt felhalmozva. A gyárban dolgozó munkásokat a robbanás szó szoros értelmében darabokra szaggatta.

Amerikaban eltoltak a helyéről egy várost. Minesota államban, Hibbing város alatt gazdag vasérctelepet fedeztek fel. Az élelmes amerikai üzletemberek mindenáron ki akarták használni, de nem férkőzhettek hozzá. Végre gondoltak egyet és — eltolták a helyéből Hibbing városát 15.000 lakosával együtt 2 és fél kilométernyire eddigi helyéről. A tolatási munka 3 évi szakadatlan munkába került. Áthelyezték a vizvezetéket a villamos üzemeket a telefonhuzalokat. A házakban egyetlen szeget se.n mozditottak meg és a lakosokat sem zavarták meg foglalkozasukban.

A Szinhazi Elet e heti száma a Vigszinház reprizéről a Falurosszáról számol be. A szinház gyönyörü diszleteit, a káprázatos kosztümöket a darab legszebb jeleneteit látjuk viszont a Szinházi Életben. Móricz Zsigmond, Karinthy Frigyes, Szép Ernő, Kálmán Jenő, Lukács Gy., Fodor Oszkár és mások irták a Szinházi Elet cikkeit. Kottamelléklet, szindarab, hatalmas mozimelléklet van még Incze Sándor népszerü lapjában, melynek ára 10 korona. Előfizetési dij negyed évre 115 K. Kiadóhivatal Budapest Erzsébet körut 29.

A Pozsonyból menekült m. kir. Erzsébet-tudományegyetem jog- és államtudományi kara működését a most kezdődő tanévben a másik két karral együtt Budapesten fogja folytatni, a II. Szegényház-utca 36. szám alatti iskolai épületben. — Nevezett karra a felvétel iránti kérvényeket szabályszerü igazolási okmányokkal felszerelve szeptember hó 30-ig kell benyujtani a kar dékáni hivatalába (II. Szegényház-utca I. emelet.) A felvettek október hó 15-ig iratkozhatnak be. E határidőn tul október 31-ig csak rektori engedéllyel lehet a beiratkozásnak helye. Az előadások e karon október hó 15-én kezdődnek.

Aki megijedt az osztrák csendőröktől. Érdekes embert vett őrizetbe a csendőrség Bogote községben. Mussely Jánosnak mondja magát és kihallgatásakor azt adta elő, hogy allási és ugy megijedt az osztrák csendőröktől, hogy Bogotéig meg sem állott. A sárvári főszolgabiró állitólagos illetőségi helyére toloncoltatja.

Sport.

Mult vasárnap a Szombathelyi Sportegylet I b csapatát látta vendegül Sportegyletünk, egy barátságos mérkőzés lejátszására. Első felidőben egy tizenegyes révén Szombathely megszerzi a vezetést, félidő 1:0 Szombathely javára. — A második felidőaen Kőszeg erős iramban játszik és sikerül kiegyenliteni, ezekután egy összeszólalkozás folytán a biró Schwartzot és Kovácsot kiállitja. Csapatunk 9 emberrel küzd és megszerzi a vezető goalt. A szombathelyiek, hogy 9 embertől ne kapjanak csufosabb vereséget, 2 játékosuk szintén önként elhagyta a pályat anélkül, hogy ezt a birónak előzőleg bejelentette volna.

A mérkőzés már a sötétségben ért veget, mihelyt a szombathelyi csapatnak sikerült egy egyéni akcióval kiegyenliteni.

Eredmény 2:2. Hauer kapus kevés dolgát jól végezte, a halfsor volt a legjobb része a csapatnak, ki állandóan tömte a csatársort labdával, de a csatársor tulságba vitt combinációjával nem tudott nagyobb goalarányt elérni dacára szep összjátékának. — A goalokat Kirchknopf rugta, ki különben is kitünt az eddig nélkülözött agilis játékával.

A mérkőzés mindvégig szivós és a kőszegiek állandó fölényét mutatta. Hogy eldontetlen volt az eredmény, főleg a kőszegiek óriási pechjének, no meg a szombathelyiek hazi birójának volt köszönhető, aki határozatlan és tul erélyes volt.

Ma vasárnap a Soproni Torna Klub kitünő csapatát látja a vendegül egyletünk. *Jan.*

Mindennemü **drogua cikkek** legolcsóbban szerezhetők be **Horváth Drogeriában** **SZOMBATHELY,** Király-utca 6. sz. (Casinó épület)

Nyilt-tér.*)

Nyilt válasz
a Kőszegi Kereskedelmi Körnek.

Nyilt levélben fordul hozzám a Kőszegi Kereskedelmi Kor (nem tudom, zsidó-e vagy keresztény!) azzal a követeléssel, hogy nevezzem meg azok nevét, akik az en állitásom szerint, állitólag az entente-missionál, Sopronban jártak azon célból, hogy kérjék Kőszegnek Ausztriához való csatolását. Durva hirlapi támadásokra nem szoktam reagálni. Ezt tiltja tapintatom es józlésem. Ezert nem teleltem arra a levélre sem, amelyet nekem valami Dr. H. Kőszegről irt ultimátumszerüen és oly hangnemben, mint ahogy a nyilt levél is meg van irva. Nem feleltem, hanem kőszegi urak tanacsára a papirkosárba dobtam. En nem is ismerem ezt a Dr. H-t, mindössze 1919-ben, abban a rettenetes és szegeny hazánkat elpusztitó vörös, kommunista időkben hallottam nevét emlegetni ugy, hogy azt hittem, hogy valami zsidó fiskálissal van dolgom, pedig ez ur — katholikus!

De terjünk a dologra! S deritsünk világosságot az ugyre, már csak néhány derék ker. kereskedő erdekében is. De különös! Annak idején ep ugy megtudhattak volna a kőszegi állami rendőrségtől az ebben az ügyben szukséges fölvilágositásokat, mint ma! Neveket mondjak! Ugy látszik, hogy a levél irójának halvany sejtelme sincs a diplomáciai szokásokról. Azt hiszik az urak, hogy az entente-missió a titkos deputációk tagjait elárulja? Ne blamálják magukat uraim! A kőszegi államrendőrség kérésere azonban mégis megtettem a megfelelő lépéseket Sopronban, de azt a választ kaptam: A nyomozas meg folyamatban van.

Az ügyről politikai körökben már akkor hallottam, amikor még Repcekethelyen sem voltam és csodálkozasomnak adtam kifejezést. Később a „legmagasabb politikai" körökben beszéltek róla. Ott is emlegettek már az esetet, de csak mint ellenőrizhetetlen hirt. Mindezt elmondtam, bár nem vagyok detektiv a kőszegi rendőrségnek. S most azt a nyilt kérdést intézem a Kőszegi Kereskedelmi Körhöz illetőleg azon urhoz, aki hátterben áll: Beszámolt-e a kőszegi államrendőrség nyomozasának, különösen az en személyemet illető eredményéről? Igen vagy nem?

Ha nem, amit mindenesetre kétségségbevonok, akkor az Önök levele menthető; ha azonban igen, akkor nem találok parlamentaris kifejezést, amellyel eljárásukat illessem és nem tekintem egyébnek, mint közonseges zsidóheccnek egy kath. pap ellen! De allok elébe! En őszinte baratja voltam eddig a kereskedő osztálynak és nyilt ellentele minden szövetkezeti eszmének, ha az Urak ugy kivánják, lehet ez másképen is! En leszek, ha ugy tetszik, a legtüzesebb agitátora a „Hangyának".

Alighogy megérkeztem Repcekethelyre, megkezdődött személyem ellen a hajsza! Elárulom, hogy a repcekethelyi jó plebaniát jutalmul kaptam Nyugatmagyarország érdekében kifejtett agitációmért. Igy szól Herceg Esterházy levele, amelyet kinevezésem alkalmaval irt!

Ne merészeljen senki engem többé hazaárulónak odaállitani! Mától kezdve minden személyemet illető igaztalan vádnak kiméletlenul utána járok. Ismétlem, allom a sarat! Már nagyobb emberekkel is vivtam harcokat, de epigonokkal is elbánok! — Ez ebben az ügyben első és utolsó szavam. Sapienti sat.

Répcekethely, 1921. szeptember 22.

Sabel János plebanos
és magyar nemzetgyülési képviselő.

*) Az e rovatban közlöttekért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

Elektro Bioskop
a „Mulató" nagytermében.

Műsor: Vasarnap, szeptember hó 25. en:

Dráma az erdőben.

Szinmű 4 felvonásban, a főszerepben René Gresté (Judex).

És a kisérőműsor.

Jön! Jön! Jön!
Gróf Monte Christo.

A kőszegi
postaépület
egy millió koronáért eladó.

Legjobb Asbestfedőpala
kapható. Kaposvári Turul-Palagyár R.-T. lerakata. Egyedárusitás **Frankl Lajos** Kőszeg, Kossuth Lajos utca 21 szám.

Értesités.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy
asztalos-műhelyemet
a Kossuth Lajos utca 5. számu házból **Várkör 56. sz. házba helyeztem át** és a **Gruber Adolf-féle asztalos-műhellyel egyesitve** azt saját nevem alatt tovább vezetem.

A n. é. közönség további pártfogását kéri kiváló tisztelettel
Lepold Gyula asztalosmester
Kőszeg, Várkör 56 sz.

Egy négy hónapos borjas **tehén** igen jó feltételek mellett használatra kiadó. Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Faapritást
villamos körfürésszel elfogad házon kivül **KENDIK és FUCHS** elektr. vállalkozók.

Vadgesztenyőt
és
tölgy-gubacsot
veszünk minden mennyiségben. Kőszegi Fenyőmagpergetőgyár.

Egy szőlőprés, egy szőlőzuzó és hordók eladók. HUTTER Kőszeg.

Pajtát bérbe vennék. **FRANKL LAJOS** Kőszeg, Kossuth Lajos utca 21. szám.

Üzletátvétel.

Van szerencsém a n. é. közönségnek szives tudomására hozni, hogy a Belvárosban levő Maitz József féle
füszerkereskedést
átvettem és azt saját nevem alatt tovább vezetem.

Amennyiben a n. é. közönséget kifogástalan áruk pontos kiszolgálásáról mérsékelt árak mellett előre is biztositom, minél számosabb pártfogást kér kiváló tisztelettel
TANCSICS GYÖRGY kereskedő.

Ugyanitt egy **tanonc** is felvétetik.

Keresünk
szakképzett jó munkás **cipészsegédeket.**
A magyar köztisztviselők fogyasztási-, termelő és értékesitő szövetkezetének szombathelyi kirendeltsége Petőfi Sándor-utca 6.

9×12-es békebeli
fényképezőgép
kifogástalan állapotban teljes felszereléssel **eladó.** Cim a kiadóhivatalban.

BIRTOK

Kőszeg város belterületén Erdő-utca 6. sz. alatt négy hold területü, igen szép fekvésü ingatlan, a rajta lévő házzal, nagy pincékkel, szőlővel, gyümölcsössel és kaszálóval, **vagy egészben, vagy kisebb parcellákban is szeptember 25.-én délután 3 órakor** önkéntes árverésen szabad kézből eladatik Dr. DUKESZ ügyvéd irodájában. Feltételek is ott tudhatók meg.

Dunántuli nagyobb város, nagyobb iparvállalatánál egy fiatal kezdő (22—26 éves) **tisztviselő** felvétetik. Német nyelvben jártasak előnyben részesülnek. — Kimeritő ajánlatokat pontos személyes adatok megjelölésével „Biztos jövő" jelige alatt kiadóhivatalunk továbbit.

ZSOLDOS TANINTÉZET
BUDAPEST, VII., Dohány-u. 84. T.: J. 124—47.
A legjobban készit elő
magánvizsgákra.
Vidékieknek levelező oktatás
Speciális, magánhasználatra irt tankönyvek alapján.

Siremlékek, kőkeresztek
gránit, márvány és homokkőből valódi aranyozásu felirással; — egyszerü és mintázott **cementlapok, cementcsövek, kutgyürük, vályuk, portlandcement és mész** a legolcsóbb napi árakon kapható
ZERTHOFER MIHÁLY cementáru és márvány ipartelepén Kőszegen.

Dr. Flesch-féle
Skaboform-kenőcs
ujból kapható!
Leghamarabb megszünteti:
Viszketegséget,
sömört, ótvart, rühességet.
Nem piszkit, szagtalan, nappal is használható. 15, 25 és 40 K-ás dobozokban. Bedörzsölés utánra való Skaboform-puder 9 korona. Kén- és kátrányszappan 22 K. — Kapható minden gyógyszertárban.
Főraktár: TŐRÖK JÓZSEF R.-T.
Budapest, VI. Király-utca 12. szám.

Boroshordók
minden nagyságban és mennyiségben elsőrendü tölgyfából kaphatók
BÖHM KÁLMÁN
hordógyár részvénytársaság
Budapest, VI., Szabolcs-utca 19.
Telefon: 148—12.
„Patentzárosztály"

GUTH VILMOS villamos árura berendezett
fa-, csont- és diszmüesztergályos-műhelye
Szombathely, Kossuth Lajos-utca 19.
Készit minden e szakmába vágó munkákat, ugymint villamos állólampát selyem ernyővel, könyv-, szobor és virágállványt, függöny-, kotta-, törülköző-, gyertya ruhatartót, álló- s falifogast, zongoraszéket, tölcsért, hordócsapot, billiárddákót és golyót, kuglibabát, külföldi nehéz Lignumsanctum-golyót, dobrámát, rokkát.

Nyomatott Rónai Frigyes könyvnyomdájában Kőszegen.